

Är det bättre att bo här?

LASSE NORDSTRÖM

Jag har bott permanent på Sollerön i drygt två år men har tillbringat ca 40 somrar här och har blivit accepterad. Hur ska jag annars tolka att man pratar *soldmål* med mig? Jag förstår soldmål men jag ”bryter” och betonar fel när jag försöker prata, så jag avstår. När vi har goda vänner från när och fjärran på besök tycker de att vi bor i ”paradiset.”

Förr bodde jag i Uppsala och drev reklambyrå i Stockholms City. I mer än 20 år klev jag på 07.00-tåget och klev av 20.00-tåget på kvällen. Det var en intensiv och spännande tillvaro full av idéer, skratt, krav, stress och dead-lines. Jag var lyckligt lottad för jag hade min hobby som mitt jobb. Varje morgon åkte jag med glädje till jobbet. Byrån växte snabbt och blev så småningom internationell så det var en hel del att hålla reda på.

Solens Ö i Siljan var mitt andningshål. Det var här jag kopplade av och laddade batterierna. Här frågade ingen vad jag jobbade med.

Häromdagen ringde en gammal kompis som bor i Uppsala och frågade hur jag mädde och om jag trivdes på Sollerön.

”Det händer väl inget av vikt hos dig nu? Antar att det är alldeles tyst”, inledde han.

”Det är just det som är grejen”, svarade jag.

”Tystnaden avbryts bara av fågelkvitter och vindens sus. Ibland

kan jag höra kyrkklockan klämta när vinden ligger på från väster.

På tal om ljud så var jag i Uppsala för tre veckor sedan. Där var det inte tyst en sekund. Maskiner som gräver i gatan. Lyftkranar på Domkyrkan. Järnvägsövergångar där signalerna klingar och man får vänta på att tre tåg ska passera. Trafikbuller som en ständig ljudkuliss i bakgrunden och planen som mullrar under inflygningen till Arlanda.”

Det blev tyst i luren, sedan kom det.

”Du ser väl knappt en bil om dagarna”, sa han lite sarkastiskt.

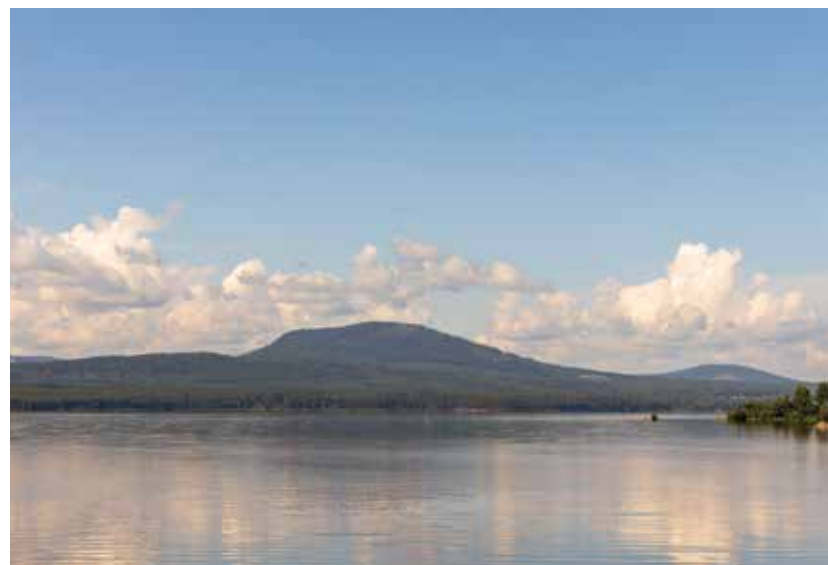
”Om du visste hur rätt du har. Jodå, traktorer och EPA-traktorer (jag vet, det heter A-traktorer men jag säger fortfarande EPA-traktorer.) ser jag många av. Och några andra hästkrafter travar också förbi gården. Men jag ser inga trafiksignaler med röda ljus eller hör knatttrandet vid övergångsställen. Det finns inga vägbulor eller trafik hinder. Och jag behöver inte lära mig att betala parkeringen med appar! Vi har inga trafikköer förutom i Mora där man bygger om E 45:an. Men, det är ingenting mot vad du har i Uppsala med speciella bussfiler som orsakar långa och tidsödande köer i rusningstid viket är förödande för luften.

Vi har väldigt lite avgaser. De vi har är doften av dynga som sprids på åkrarna på våren. Ett bevis på en levande landsbygd.” Jag fortsatte, ”här växer det grå lav på trädstammarna som vittnar om en ren, frisk luft att andas.”

”Uppsala är en cykelstad,” säger min kompis triumferande.

”Jag vet”, svarar jag. ”Problemet är bara att cyklisterna inte tar någon hänsyn till andra trafikanter. Det råder anarki. De cyklar på trottoarer, på övergångsställen, mot körriktningen och i full hastighet. Utan lyse. Utan hjälm. Svårt att vara bilist eller gångtrafikanter. Tyvärr går det åt någon cyklist varje år. Och sedan har du ju elsparkcyklarna som slängs på trottoarer och blockerar. Jag räknade till elva elsparkcyklar som låg slängda på trottoaren bara på en liten kort sträcka när jag var i stan senast.

Sollerön kallas för »Cykelön«. Här har vi små fina vägar, stigar och leder som är perfekta för cykel. Slingor på ön och på fastlandet. Vill du ha backar så finns Gesundaberget. Det är annat än Uppsala högar

Vy över Siljan mot Gesundaberget. Foto: Torbjörn Nääs

det! Och sedan har vi Siljan Runt – ett mycket populärt motionslopp – som lockar hit många cyklisterna.”

Jag fortsätter (för nu har jag kommit i gång rejält).

”Här finns rymden med de blånande bergen vid horisonten. Hos dig förtätas staden eftersom det byggs överallt. De som hade utsikt mot domkyrkan har det inte längre för nu står det ett högre hus i vägen. Kommunen bygger en s.k. paradgata. Då stänger man av gatan så att människor inte kan komma in och handla i butikerna som går i konkurs. Stormarknad efter stormarknad byggs utanför själva centrum. Dit är det bil som gäller när man handlar. Det är ingen hållbar utveckling.

Vår ’stormarknad’ heter *Koopen* och har det mesta. Lätt att ta sig dit. Lätt att parkera och smidigt att handla. Generösa öppettider så det räcker. Personligare, man blir igenkänd.”

Nu kontrar kompiserna.

”Att du vågade flytta till landet? Det finns väl ingen service där jämfört med Uppsala där vi har allt. Att du t.ex. vågade byta ut Akademiska sjukhuset mot Mora Lasarett. Vilken risk du tar!”

Bad i Mångbergs fåbodar. Foto: Torbjörn Nääs

”Nej, inte alls”, svarar jag lugnt. ”Lasarettet är bara 20 minuter bort. Inga köer i trafiken eller i vården. Mycket enklare på alla sätt, mer personligt. När jag låg där i våras fick jag sällskap av grannen så det blev riktigt trevligt. Skulle jag bli väldigt dålig har Region Dalarna samarbete med Akademiska så jag hamnar ändå där.

Här är det lättare att hålla sig frisk och kry. Ingen stress.

Här slipper jag skynda mig till pendeltåget till Stockholm för att byta till tunnelbana. Jag vandrar ned och tar ett morgondopp i Siljan i stället. Fiber gör att jag kan jobba på distans. Våra ungdomar brukar jobba härifrån när de behöver andas ut och varva ner.”

”OK, men det är långt för dig om du ska flyga i väg på semester. Arlanda ligger nära här”, säger kompisens.

”Jag vet”, svarar jag, ”där har du en poäng, men vi kan faktiskt ta charterflyget från Dala Airport i Borlänge till Spanien och Grekland. Mycket bekvämt och inte lika hutlösa priser på parkering och i barer som på Arlanda. Om nu pandemin tillåter.”

”Men du har inget äventyrsbad som Fyrishov,” säger kompisens som nu börjar bli irriterad.

”Vi behöver inga konstgjorda bad,” svarar jag. ”Här har vi Siljan och minst femtio sjöar och tjärnar till med rent och klart vatten att bada i. Det är annat än Fyrisåns bruna dyiga vatten. Vi kan också fiska och njuta av friluftslivet tätt inpå knuten. Hos dig är naturen platt. Det finns en ås där slottet ligger och det finns tre högar som man inte får beträda. Annars är det platt. Här finns det höga berg och vildmarker som ger frihetskänsla samt avkoppling och stimulans.”

”Men du måste väl ändå sakna golfandet och Sirius med fotboll och när du spelade bandy?”

”Nej inte alls. Här går jag en 9-hålsrunda utan stress. Behöver inte boka tid utan spelar när jag vill. Inga spelare som trycker på bakifrån. Ensam på banan. Sirius ser jag lysa starkast på stjärnhimlen. För här ser vi stjärnhimlen. Ingen stad i ljus som bländar. Karlavagnen i norr, Cassiopeja rakt upp och i österland blinkar Orion.”

”Hmm... men det sociala. Det måste du väl ändå sakna?”

”Nej då, jag behöver inte några luncher och middagar med Rotary, Relation eller vad sällskapen heter. Inget mingel med kramar och puss på kinden. Här på landet finns fortfarande spontanbesöken kvar. Här har t. ex. vi var fjortonde dag en mycket god och trevlig tillställning där vi ventilerar små och stora saker samt skrattar gott.

Den kallas för gubbfrukost!”

Då avslutades samtalet!

Är det bättre att bo här?

(Observera att jag inte har nämnt skjutningar och kriminella gäng)

Lasse Nordström i Viberggården